

Visn. Lviv. Univ., Ser. Zhurn. 2025: 56; 119–127 • DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vjo.2025.56.13173>

УДК [070:77.03](477)"20":355.422"19"

ФОТОДОКУМЕНТАЛІСТИКА ВОЄННОГО ЧАСУ: АВТОРСЬКИЙ СТИЛЬ У СТВОРЕННІ ВІЗУАЛЬНИХ ІСТОРІЙ

Ярослав Табінський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Генерала Чупринки, 49, 79044, Львів, Україна*

e-mail: yaroslav.tabinskyi@lnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-5122-4253>

У статті розглянуто теоретичні аспекти сучасної фотодокументалістики. Опрацьовано наукові публікації українських і закордонних дослідників фотографії. Завдяки опису та аналізу матеріалів українських фоторепортерів визначено методику створення візуальних історій у медіа. На конкретних прикладах простежено за відображенням стилю авторів-фотографів і його застосуванням під час знімання бойових дій. Через опрацьований емпіричний матеріал виокремлено способи візуального відображення російської агресії у фотографії.

Ключові слова: фотожурналістика, візуальні комунікації, фотодокументалістика, фотографія, візуальний сторителінг, медіа.

Постановка проблеми.

Час війни вимагає особливої концентрації суспільства. Йдеться насамперед про відображення правдивої інформації у медіапросторі та протидію ворожій пропаганді. Матеріали фотодокументалістів є надважливими не лише для поширення українського питання у міжнародних дискусіях, але й для інформування суспільства та збереження у колективній та індивідуальній пам'яті усіх подій, спричинених російською агресією.

У візуальних комунікаціях сьогодні з'являється чимало технік і методик для розвитку нових мультимедійних форматів, однак зображення залишається основою. Водночас фотографія – це найпростіший засіб документування, адже вона не лише інформує суспільство про події на фронті, а й спонукає до формування громадської думки, впливає на рішення політиків та викликає реакцію міжнародної спільноти.

Актуальність теми зумовлена необхідністю дослідження матеріалів українських фотодокументалістів у час війни. Більшість авторів не лише передають у редакції чи агенції відзнятий матеріал, але працюють над візуальними історіями, мультимедійними та документальними проектами. Оригінальних платформ небагато, тому кожен автор зазвичай публікує світлини на власних сторінках у соціальних мережах, робить короткі описи побаченого та пережитого. Для осмислення

важливості документування війни потрібно значно більше часу, адже саме за фотокдрами аналітики та історики вивчатимуть усі події, які відбуваються в Україні.

Мета статті – визначити авторський стиль фотографів-документалістів під час підготовки візуальних медійних проєктів. Серед **завдань** виділимо вивчення процесу створення візуальних історій, аналіз авторських стилів фотодокументалістів, опис візуальних фотоісторій та зіставлення із визначними роботами репортерів зі світовим іменем. **Основні методи дослідження** – контент-аналіз, синтез, порівняння, дедукція й індукція.

Серед дослідників візуальної комунікації, фотографії та сторителінгу варто згадати про роботи Сергія Горєвалова, Вікторії Шевченко, Вікторії Бабенко, Романа Пазюка, Лесі Лисенко, Ольги Пелешок, Казімежа Вольного-Зможинського, Сьюзен Зонтаг, Майкла Фрімена, Фіна Білза, Генрі Керола та інших.

Під час вивчення візуальних історій українських фотодокументалістів проводимо паралель із роботами відомого фотографа Другої світової війни Роберта Капи. Задokumentувати реальність і зберегти її для суспільства – чи не єдине пріоритетне завдання кожного автора-документаліста, який опиняється поруч із військовими на передових позиціях. Фоторепортер «Радіо Свобода» Мар'ян Кушнір створив серію світлин, коли перебував на завданні з мінометниками підрозділу «Карпатська Січ» на Торецькому напрямку, а також разом із 28 окремою механізованою бригадою та іншими підрозділами.

Більшість кадрів Мар'ян Кушнір створив за умов слабкого освітлення. Звісно, сучасна техніка має високі світлосильні характеристики, щоправда, навіть у повній темряві такі світлини стають особливо цінними, адже на них відображено тих, хто бореться з окупантами. Атмосферними є кадри із бліндажів: втомлені обличчя захисників, побут, зброя, амуніція та кіт, який спить поряд із шоломом¹.

Щоб передати суспільству реальну картину у документальних кадрах, більшість медіа публікують фотографії з короткими історіями, подекуди з авторським коментарем чи підписом. Редакція журналу Reporters у 2023 році видає перший спеціальний випуск журналу англійською мовою². До збірки увійшло 155 світлин від початку повномасштабного вторгнення росіян в Україну.

Близько 40 провідних фоторепортерів публікують у виданні авторські візуальні історії. До кожного фото є окремий текстовий блок із зазначенням місця, часу та коротким описом події. Частину тиражу розповсюджують у дипломатичних установах і міжнародних організаціях.

Така версія видання Reporters є найкращим зображальним свідченням історії про війну. «Як ми йдемо крізь вогонь» (How we walk through the fire) – репрезентація сучасної України у світі через друковане медіа. Більшість фоторепортерів, авторів у виданні, документували війну ще з 2014 року, тому мають великий досвід. У кожного документаліста свій власний стиль, бачення, відчуття події та виділення важливих акцентів. Навіть з одного місця світлини кожного автора будуть іншими. Саме тому визначаємо поняття авторського стилю, який формується завдяки досвіду, але насамперед через розуміння та дотримання композиційних правил, роботи зі світлом (гра тіней), комунікації з об'єктом зйомки, створення образності через деталі

¹ Кушнір, М. (2024), Instagram, URL: <https://www.instagram.com/mariankushnir/>

² Reporters (2023), How we walk through the fire, Huss, Kyiv, 190 s.

і символи. Більшість кадрів із фотозбірки Reporters були опубліковані у світових медіа та агенціях, зокрема Reuters, Getty Images, Associated Press, AFP Photo, The Washington Post, Times та інших.

Аналізуючи стиль фото з технічного боку, розуміємо, що більшість авторів використовують режим недоекспозиції задля можливості передачі якнайбільшої кількості інформації у кадрі. Адже коли світлина пересвітлена чи з'являються білі плями (провали), то навіть при обробці у фоторедакторах отримати необхідний результат доволі складно. Такий технічний спосіб можемо зауважити у матеріалах репортерів Максима Дондюка, В'ячеслава Ратинського, Юлії Кочетової, Олексія Фурмана, Юрія Дячишина. Редакція Reporters опублікувала у англомовному виданні світлини й Макса Левіна, фотокореспондента видання «Лівий Берег», якого вбили російські окупанти у березні 2022 року.

У часі війни важливі й аматорські фотографії, зроблені не на професійну камеру, а на смартфон. Повномасштабна війна торкнулась кожного українця будь-якої області чи міста. Той, хто має пристрій з об'єктивом, здатен документувати, адже професійний фоторепортер не завжди може оперативно опинитися в потрібному місці. Наприклад, значущість аматорських фотографій підкреслює історія з появою у соціальних мережах жахливого та трагічного фото із міста Ізюм на Харківщині. У кадрі – синьо-жовтий браслет на висохлій руці ексгумованого тіла. Українці поширили флешмоб «Це міг бути кожен із нас. Лише тому, що ми українці», у якому фотографували власну руку з українською символікою. Дописи додатково позначали гештегом #IzyumMassacre (Ізюмська різанина)³.

Завдяки такій мережевій комунікації українці доносили до світу інформацію про воєнні злочини росіян – масові вбивства цивільного населення та військовополонених в Ізюмі. Близько 500 вбитих осіб окупанти поховали на новому цвинтарі у лісопосадці. Це були українці, які загинули внаслідок бомбардувань та обстрілів, жертви тортур та розстрілів. Браслет у вигляді синьо-жовтої стрічки став знаковою деталлю.

Американська дослідниця філософії фотографії Сьюзен Зонтаг у своїй праці «Спостереження за болем інших» розглядає фотографію і пам'ять про війну – колективну й індивідуальну. «Фотографія – це як цитата, афоризм чи прислів'я. Кожен із нас зберігає в архіві пам'яті сотні фотографій і може миттєво їх пригадати»⁴.

Необхідно зважати також на професійний досвід автора-репортера, його вміння працювати зі світлом, відчуття композиції та вибір ракурсу. З часу повномасштабної війни в пам'яті українців залишилось чимало знакових фото. Кадри не лише з передових позицій чи лінії фронту, але й зі зруйнованих та деокупованих міст і сіл, у яких люди пережили знущання після вторгнення російської армії. Леся Лисенко виділяє композиційні аспекти фотозображення, які потрапляють у систему чинників, що сприяють формуванню вибірки найбільш резонансних кадрів⁵. Дослідниця

³ Новинарня (2022), «“Це міг бути кожен із нас”: українці поширюють у соцмережах фото руки з браслетом з Ізюма». URL: <https://novynarnia.com/2022/09/17/izyummassacre/>

⁴ Зонтаг, С. (2024), *Спостереження за болем інших* / пер. з англ. Ярослави Стріхи, ist publishing, Харків, с. 48.

⁵ Лисенко, Л. (2023), «Криза етики візуальної репрезентації війни (вимір фотографії)», *Образ*, вип. 3 (43), с. 37-46.

розглядає поняття «фотографії-ікони», які отримують свій статус завдяки майстерності фотографа, його здатності відчутти й зафіксувати «вирішальний момент» (за Анрі-Картєс Брессоном). Задокументованих фото – незліченна кількість, але згадаймо ті, які стали символами боротьби та незламності українців. Фото Дмитра Козацького з «Азовсталі» стало знаменитим завдяки вдалому використанню композиції та світла. Бійця, який розвів руки, пробиває промінь світла, що проходить крізь отвір у даху. Це було останнє місце організованого військового спротиву росіянам у Маріуполі.

Особливою культурною цінністю та виокремленням ідентичності є зображення кухонної шафи, яка вціліла після знищення житлового будинку у Бородянці на Київщині. Світлину Єлизавети Серватинської публікували більшість світових медіа. На фото – керамічний півник з Васильківського майолікового заводу на шафці в центрі композиції символічно демонструє міць українців попри обстріли російськими авіабомбами.

Сьюзен Зонтаг у своїх дослідженнях вивчала не лише психологію сприймання фотографії, але й її призначення. У найвідомішій філософській праці «Про фотографію» письменниця пише: «Фотографії надають докази. Ми можемо не повірити почутому, але щойно нам показують фото, як сумніви розвіюються. Документувати провину – це один із способів використовувати камеру»⁶.

Вважаємо, що фотографії і є доказами та підтвердженнями терористичної діяльності російських окупаційних військ на території України. Варто згадати історію журналістів Мстислава Чернова та Євгена Малолетки, які фіксували події в Маріуполі у 2022 році. Документалісти створили оscarоносний повнометражний фільм «20 днів у Маріуполі», а Євген Малолетка став переможцем одного з найпрестижніших фотоконкурсів World Press Photo у 2023 році. Його світлина «Авіаудар по пологовому будинку в Маріуполі» стала не лише знаком, але й інструментом проти російської пропаганди. На фото вагітна жінка, поранена внаслідок авіаудару по пологовому будинку.

Відзначимо кадри українського фотографа Максима Дондюка, який знімає війну з 2014 року, а його матеріали публікують передові світові медіа. Зазвичай автор працює над тривалими візуальними проєктами, але з початком повномасштабної війни продовжує документувати українську реальність⁷. У дні звільнення Херсона знімав для журналу Time Президента України, коли той їхав потягом на південь України. Та найбільший резонанс виник після ілюстрацій захисників на передовій позиції. Упродовж двох тижнів разом із Люком Могелсоном, журналістом The New Yorker, Максим Дондюк документував життя в окопах військових 28-ої ОМБ. Саме тоді автор й створив фотосимвол: руки українського бійця, який виконував завдання за кількесот метрів від ворога неподалік Бахмута. Ще одне знакове фото Максима Дондюка «Агонія України» опублікували у журналі Time навесні 2022 року⁸. У цій

⁶ Зонтаг, С. (2024), *Про фотографію*/ пер. з англ. Ярослави Стріхи, MOKSOP, Харків, 244 с.

⁷ Чернічкін, І. (2023), «Війна — не привід для цензури». URL: <https://zaborona.com/fotograf-maksym-dondyuk-dva-tyzhni-proviv-v-okopah-na-donbasi/>

⁸ Москалюк, К. (2024), «Максим Дондюк: “Знімаю, яким буде майбутнє людства, якщо не припинимо воювати”». URL: <https://www.ukrainianphotographers.com/news-articles/interview-with-maksym-dondyuk>

історії жінка з дитиною добралися до мосту в Ірпені, що веде до Києва. На той час він уже був зруйнований, а люди переходили річку по переправі. Саме там український військовий допоміг жінці нести немовля.

Київський фотограф Віталій Юрасов у квітні 2023 року побував на обміні військовополонених і зафіксував мить, коли український військовий, тільки-но ступив на рідну землю, зі сльозами радіє звичайному яблуку⁹. Автор пригадує: «Це найсильніша емоція і фото, яке я зняв за війну... На цьому фото перше яблуко військового за дуже довгий час... Навіть не уявляю, що він відчував. Ніхто з нас не уявляє»¹⁰.

Досить часто кожне окреме фото має свою драматичність, часто навіть перед- або постісторію. Фоторепортер Сергій Коровайний після підризу греблі Каховської ГЕС знімав евакуацію в Херсоні. Автор пригадує один випадковий знімок, де у кадрі виснажений собака, який довго просидів у холодній воді, вчепився за ногу рятувальника, наче просить порятунку. Документаліст вважає, що завдяки цьому фото у світ відправили правильний меседж про воєнний злочин: «Через підрив греблі страждають усі – і люди, і тварини»¹¹.

Досить часто фоторепортери використовують й інші прийоми, що викликають емоції, не порушуючи етичних правил та норм. Йдеться про фіксацію деталей під час знімання бойових дій або життя суспільства в часі війни. Символом терористичних злочинів росіян став знаковий кадр фотожурналістки Reuters Зохи Бенсемра «Жінка з червоним манікюром»¹². Ірина Фількіна з Бучі поверталася додому на велосипеді, і її посеред вулиці розстріляли росіяни.

Кандидатка наук із соціальних комунікацій Леся Лисенко вивчає наративну природу фотографії та її «відновні» функції в подоланні кризових психоемоційних та соціокультурних реакцій¹³. Науковиця визначила, що віральність фотографії жіночої руки з манікюром спровокувала користувачів соціальних мереж до обговорення знаковості зображення, яке стало одним із символів війни та жорстокості російських військ.

Під час вироблення власного авторського стилю кожен фотодокументаліст має певний багаж теоретичних знань. Звісно, що це основи роботи з камерою, але потрібно також розуміти значення світла та використовувати його щоразу, вибираючи необхідний ракурс знімання. Британський фотограф і автор бестселера «Як знімати неймовірні фотографії» Генрі Керол у своїх виданнях звертає особливу увагу на роль світла у процесі фотографування. «Усе відбувається за волею світла. Через його зміну дещо приголомшливе кілька хвилин тому не справляє ніякого враження вже зараз. У цьому випадку банальне стає красивим, а красиве – нудним»¹⁴. Описуючи

⁹ Шулькіна, М. (2023), ««Кажу собі, що знімаю для підручників з історії»: Віталій Юрасов про фотодокументацію війни». URL: <https://vogue.ua/article/vogueiman/lifestyle/ya-znimayu-dlya-pidruchnikiv-z-istoriji-yurasov-pro-fotodokumentaciyu-viyni-53612.html>

¹⁰ Юрасов, В. (2024), Instagram. URL: <https://www.instagram.com/yurasov.pro/>

¹¹ Грищенко, І. (2023), «Десять знакових світлин з війни Сергія Коровайного». URL: <https://birdinflight.com/profesiya/desyat-znakovih-svitlin-z-vijni-sergiya-korovajnego.html>

¹² Шпрамович, В. (2024), «Розстріляна жінка з червоним манікюром у Бучі: з'явилися нові дані про її вбивство і підозрюваних росіян». URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cq5lp55e6jqo>

¹³ Лисенко, Л. (2024), «Фотонаратив як чинник подолання травми свідка», *Communications and Communicative Technologies*, вип. 24, с. 17-23.

¹⁴ Керол, Г. (2022), *Як знімати неймовірні фотографії*, ArtHuss, Київ, 128 с.

психологію світла у фотографії, автор зазначає, що світло визначає форму фізичних речей, зокрема вигляд і характерні риси суб'єкта, але, з іншого боку, воно розкриває щось менш буквальне. Наприклад, його можна використати, щоб відобразити особистість, атмосферу події чи душевний стан героя.

Львівський фоторепортер Роман Балук документує майже кожен похорон військовослужбовців у місті. Саме в процесі знімання таких подій автор зобов'язаний зважати не лише на професійне, тобто редакційне завдання, але й на морально-етичні аспекти під час військового поховального ритуалу. В одному зі своїх дописів до фото у соціальних мережах фотодокументаліст пише про важливу роль світла та створення сюжетності: «Кожного разу, коли світло огортає труну, я обираю місце, роблю серію із кількох кадрів, заплющую очі і, не дивлячись, що вийшло, загадую бажання: щоб це була остання труна, і ніколи більше не було нагоди спробувати зловити цей сюжет із цими променями ще раз»¹⁵.

Результати і перспективи подальших досліджень обговорення. Сучасна фотодокументалістика наразі недостатньо досліджена. У візуальних комунікаціях зображення – це основа побудови взаємозв'язків між автором і реципієнтом, відтак фотодокументалістика потребує глибшого наукового осмислення. Ідеться про функціональні особливості, жанрові ознаки, смислові інтерпретації та цінність фотографії у соціоісторичній сфері, як основного документа, що підтверджує події певного періоду.

Висновки.

Завдяки фотографії документалісти не лише фіксують події, відображають воєнні злочини, закарбовують історію, здійснюють емоційний вплив на суспільство, але й роблять неоціненний внесок у збереження колективної та індивідуальної пам'яті. Усі візуальні історії можемо вважати літописами для наступних поколінь. Окрім цього, фотографії постраждалих цивільних та військових під час російсько-української війни відіграли ключову роль у реакції світової спільноти та успіху в дипломатичній боротьбі. Під час документування війни виникають чималі труднощі, не лише технічні чи побутові, але загрозливі для життя і здоров'я медійників. Авторські матеріали українських фоторепортерів мають історичну та інформаційну цінність, адже вже сьогодні можемо провести паралелі із діяльністю відомих закордонних документалістів ХХ століття. У перспективі наукового дослідження фотодокументалістики зможемо вивчити інтерпретації візуальних історій та виокремити визначальну роль фотографії у сфері комунікацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Reporters (2023), *How we walk through the fire*, Huss, Kyiv, 190 s.
2. Балук, Р. (2024), Facebook. URL: <https://www.facebook.com/romanbaluk>
3. Грищенко, І. (2023), «Десять знакових світлин з війни Сергія Коровайного». URL: <https://birdinflight.com/profesiya/desyat-znakovih-svitlin-z-vijni-sergiya-korovajnego.html> (дата перегляду 22 грудня 2024)
4. Зонтаг, С. (2024), *Про фотографію* / пер. з англ. Ярослави Стріхи, МОКСОР, Харків, 244 с.

¹⁵ Балук, Р. (2024), Facebook. URL: <https://www.facebook.com/romanbaluk>

5. Зонтаг, С. (2024), *Спостереження за болем інших* / пер. з англ. Ярослави Стріхи, ist publishing, Харків, 144 с.
6. Лисенко, Л. (2023), «Криза етики візуальної репрезентації війни (вимір фотографії)», *Образ*, вип. 3 (43). с. 37-46.
7. Лисенко, Л. (2024), «Фотонаратив як чинник подолання травми свідка», *Communications and Communicative Technologies*, вип. 24, с. 17-23.
8. Керол, Г. (2022), *Як знімати неймовірні фотографії*, ArtHuss, Київ, 128 с.
9. Кушнір, М. (2024), Instagram. URL: <https://www.instagram.com/mariankushnir/>
10. Москалюк, К. (2024), «Максим Дондюк: “Знімаю, яким буде майбутнє людства, якщо не припинимо воювати”». URL: <https://www.ukrainianphotographers.com/news-articles/interview-with-maksym-dondiuk> (дата перегляду 2 грудня 2024).
11. Новинарня (2022), «“Це міг бути кожен із нас”: українці поширюють у соцмережах фото руки з браслетом з Ізюма». URL: <https://novynarnia.com/2022/09/17/izyummassacre/> (дата перегляду 29 грудня 2024).
12. Чернічкін, І. (2023), «Війна – не привід для цензури». URL: <https://zaborona.com/fotograf-maksym-dondyuk-dva-tyzhni-proviv-v-okopah-na-donbasi/> (дата перегляду 29 грудня 2024).
13. Шрамович, В. (2024), «Розстріляна жінка з червоним манікюром у Бучі: з'явилися нові дані про її вбивство і підозрюваних росіян». URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cq5lp55e6jqo> (дата перегляду 28 грудня 2024).
14. Шулкіна, М. (2023), «“Кажу собі, що знімаю для підручників з історії”: Віталій Юрасов про фотодокументацію війни». URL: <https://vogue.ua/article/vogueman/lifestyle/ya-znimayu-dlya-pidruchnikiv-z-istoriji-vitaliy-yurasov-pro-fotodokumentaciyu-viyni-53612.html> (дата перегляду 21 листопада 2024).
15. Юрасов, В. (2024), Instagram. URL: <https://www.instagram.com/yurasov.pro/>

REFERENCES

1. Reporters (2023), *How we walk through the fire*, Huss, Kyiv, 190 s.
2. Baluk, R. (2024), Facebook. URL: <https://www.facebook.com/romanbaluk>
3. Hryshchenko, I. (2023), “Desiat znakovykh svitlyn z viiny Serhiia Korovainoho”. URL: <https://birdinflight.com/profesiya/desyat-znakovykh-svitlin-z-viyni-sergiya-korovainoho.html> (data perehliadu 22 hrudnia 2024).
4. Zontag, S. (2024), *Pro fotohrafiiu* / per. z anhl. Yaroslavy Strikhy, MOKSOP, Kharkiv, 244 s.
5. Zontag, S. (2024), *Sposterezhennia za bolem inshykh* / per. z anhl. Yaroslavy Strikhy, ist publishing, Kharkiv, 144 s.
6. Lysenko, L. (2023), “Kryza etyky vizualnoi reprezentatsii viiny (vymir fotohrafii)”, *Obraz*, vyp. 3 (43). s. 37-46.
7. Lysenko, L. (2024), “Fotonaratyv yak chynnyk podolannia travmy svidka”, *Communications and Communicative Technologies*, vyp. 24, s. 17-23.
8. Kerol, H. (2022), *Yak znimaty neimovirni fotohrafii*, ArtHuss, Kyiv, 128 s.
9. Kushnir, M. (2024), Instagram. URL: <https://www.instagram.com/mariankushnir/>
10. Moskaliuk, K. (2024), “Maksym Dondiuk: «Znimaiu, yakym bude maibutnie liudstva, yakshcho ne prypynymo voiuvaty»”. URL: <https://www.ukrainianphotographers.com/news-articles/interview-with-maksym-dondiuk> (data perehliadu 2 hrudnia 2024).

11. Novynarnia (2022), «“Tse mih buty kozhen iz nas”: ukraintsi poshyriuiut u soetsmerezkhakh foto ruky z brasletom z Iziума». URL: <https://novynarnia.com/2022/09/17/izyummassacre/> (data perehliadu 29 hrudnia 2024).
12. Chernichkin, I. (2023), “Viina – ne pryvid dlia tsenzury”. URL: <https://zaborona.com/fotograf-maksym-dondyuk-dva-tyzhni-proviv-v-okopah-na-donbasi/> (data perehliadu 29 hrudnia 2024).
13. Shramovych, V. (2024), “Rozstriliana zhinka z chervonym manikiurom u Buchi: zivaylys novi dani pro yii vbyvstvo i pidozriuvanykh rosiian”. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cq5lp55e6jqo> (data perehliadu 28 hrudnia 2024).
14. Shulkina, M. (2023), “«Kazhu sobi, shcho znimau dlia pidruchnykiv z istorii»: Vitalii Yurasov pro fotodokumentatsiiu viiny”. URL: <https://vogue.ua/article/vogueman/lifestyle/ya-znimayu-dlya-pidruchnykiv-z-istoriji-vitaliy-yurasov-pro-fotodokumentatsiyu-viyni-53612.html> (data perehliadu 21 lystopada 2024).
15. Yurasov, V. (2024), Instagram. URL: <https://www.instagram.com/yurasov.pro/>

WARTIME PHOTODOCUMENTARY: AUTHOR'S STYLE IN CREATING VISUAL STORIES

Yaroslav Tabinskyi

*Ivan Franko National University of Lviv,
Generala Chuprynky Str. 49, 79044, Lviv, Ukraine
e-mail: yaroslav.tabinskyi@lnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-5122-4253>*

The article examines the theoretical aspects of modern photodocumentary. The article analyzes scientific publications of Ukrainian and foreign researchers of photography. The aim of the article is to determine the author's style of documentary photographers during the preparation of visual media projects. The main research methods are content analysis, synthesis, comparison, deduction and induction. The process of creating visual stories in the media is determined by describing the materials of Ukrainian photojournalists. Specific examples are used to trace the reflection of the style of author photographers and its application during the filming of military operations. Through the developed empirical material, methods of visual reflection of Russian aggression in photography are identified. Due to its reliability and artistry, documentary photography is considered an art of fact. The most important information is usually transmitted in associations that viewers imagine or remember. Based on the analysis of visual stories of Ukrainian documentary photographers, the methodological aspects of their activities in various conditions are described, in particular during military operations in close proximity to the military. The conclusions indicate the need for research into photodocumentary and the creation of a scientific base with materials from modern photojournalists. The difficulties in documenting the war are also described, not only in terms of the technical aspect, but primarily in terms of the threats to the lives of the authors. The price of each scene created, despite its technical qualities, is especially high given the functions of documentary photography. The significance for research in the social sciences and humanities is obvious, as the article analyzes authorial materials that have historical and informational value, describes publications by modern Ukrainian photojournalists, and draws parallels with the activities of famous foreign documentarians of the 20th century. The scientific understanding of photodocumentary helps to highlight the defining role of photography in the field of visual communications.

Key words: photojournalism, visual communications, photodocumentary, photography, visual storytelling, media.